

Statenvoorstel 01/16 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering: 15 februari 2016

PS-vergadering:

Onderwerp

Deltaplan Hoge Zandgronden: Bijdrageverordening en begrotingswijziging

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

In september 2015 is de Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden Zuid (hierna de Bestuursovereenkomst) ondertekend, in het kader van het Deltaprogramma. Hierin is afgesproken dat het Rijk € 17 miljoen investeert in de zoetwatervoorziening op de Brabantse hoge zandgronden. Deze middelen moeten via het provinciefonds door de provincie worden doorgezet naar de waterschappen (80%) en 'de nieuwkomers' (gemeenten, maatschappelijke partijen e.d.) (20%). In Bestuursovereenkomst is afgesproken dat de provincie geen aanvullende inhoudelijke beoordeling doet op de middelen die bestemd zijn voor de waterschappen. Voor de middelen die bestemd zijn voor de waterschappen, is een bijdrageverordening het meest geschikte instrument om gelden toe te kennen. Dit stelt ons in staat om het geld met een minimale overhead rechtmatig door te zetten, omdat er minimaal inhoudelijk wordt getoetst en er geen aanvullende verantwoordingsvereisten worden gesteld bovenop wat Rijk vraagt. De rijksbijdrage voor 'de nieuwkomers' wordt via een subsidieregeling weggezet.

Het voorstel

1. De Bijdrageverordening deltafonds hoge zandgronden Noord-Brabant 2016-2018 vast te stellen;

2. De rijksmiddelen die via het provinciefonds komen voor de volledige €17 miljoen te bestemmen voor de zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden Zuid;
3. De budgetneutrale begrotingswijziging vast te stellen.

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

Aanleiding

In september 2015 is de Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden Zuid ondertekend. Hierin zijn een aantal afspraken gemaakt die nu moeten worden vertaald in instrumenten zodat het geld op de goede plek komt en de uitvoering van start kan in 2016.

Dit voorstel is in lijn met eerdere mededelingen aan de Staten, te weten:

- in de nadere uitwerking van de zoetwateraanpak achter de regionale voorkeursstrategie voor de Hoge Zandgronden te staan, waarbij het belangrijk is dat er rijksmiddelen beschikbaar komen voor de regionale maatregelen (Statenmededeling 'De stand van zaken in het Deltaprogramma, waterveiligheid, zoetwater en de Zuidwestelijke Delta' (nr [3534720](#)));
- op basis van de rijksmiddelen (Deltafonds) die beschikbaar komen voor zoetwatermaatregelen in het regionaal watersysteem, samen met de rijks- en regionale partners arrangementen (bijv een bestuursovereenkomst) voor te bereiden om de nodige maatregelen te realiseren (Statenmededeling 'Deltaprogramma, waterveiligheid, zoetwater en Zuidwestelijke Delta (UA19) - stand van zaken najaar 2014' nr [3682836](#));
- het aangaan van de Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden, waarbij de rijksmiddelen voor deze regio via het provinciefonds bestemd worden voor de zoetwatervoorziening (Statenmededeling Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden, nr [3822178](#)).

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn bevoegd gezag voor wat betreft:

- het vaststellen van een Bijdrageverordening;
- het bestemmen van middelen uit het provinciefonds
- het vaststellen van de begrotingswijziging

Het college van GS is bevoegd om de bijdrageverordening uit te voeren.

Doel

Invulling geven aan de afspraken uit de Bestuursovereenkomst. De Rijksmiddelen voor de zoetwatervoorziening hoge zandgronden die bestemd zijn voor de waterschappen, met een minimale overhead rechtmatig door te zetten.

Dit geld is bestemd voor maatregelen door de waterschappen binnen [het beheergebied van Deltaplan Hoge Zandgronden](#) die bijdragen aan:

- een maatschappelijk gewenst voorzieningenniveau voor voldoende schoon water;
- een op langere termijn klimaatbestendig, economisch vitaal en ecologisch leefbaar gebied;

- een brede maatschappelijke coalitie om de dit integraal en duurzaam te realiseren;

Argumenten

1.1 Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de afspraken die zijn gemaakt in de Bestuursovereenkomst om de Rijksmiddelen uit het Deltafonds (€17 miljoen) door te geleiden naar de regionale initiatiefnemers.

- De middelen uit het Deltafonds Zoetwater zijn bestemd voor cofinanciering van maatregelen van regionale partijen op het gebied van (klimaatbestendige) zoetwatervoorziening op de hoge zandgronden.
- In de bestuursovereenkomst is opgenomen dat de 'Stuurgroep Deltaplan Hoge Zandgronden/Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas' verantwoordelijk is voor de rapportage van de voortgang aan het Rijk en niet de provincie.
- In 2018 zal de bestuursovereenkomst behorende bij DHZ door alle partners gezamenlijk tussentijds geëvalueerd worden. Hierin moet ook aandacht komen voor de werking van instrumenten zoals de bijdrageverordening.

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

1.2 De rijksmiddelen kunnen eenvoudig via een Bijdrageverordening naar de waterschappen worden overgemaakt

- Een Bijdrageverordening is ten opzichte van een subsidiereguleer een lastenverlichting. Dit instrument stelt ons in staat om met een minimale overhead het geld rechtmatig door te zetten. (een minimale inhoudelijke toets en zonder aanvullende verantwoordingsvereisten bovenop wat Rijk vraagt). De Algemene Subsidieverordening is niet van toepassing.
- Tussen de regionale partijen is overeenstemming over de verdeling tussen de Waterschappen op basis van het werkprogramma, zonder aanvullende inhoudelijke beoordeling door provincie Noord-Brabant.
- In de bijdrageverordening is opgenomen dat de Rijksmiddelen alleen besteed mogen worden aan de maatregeltypen die zijn genoemd in het werkprogramma behorende bij de bestuursovereenkomst.
- In de bestuursovereenkomst is afgesproken dat de uitvoering start in 2016. Spoedige besluitvorming door de Staten over dit dossier draagt bij aan het op tempo houden van de uitvoering.

2.1 In de Bestuursovereenkomst is opgenomen dat de provincies de Rijksmiddelen uit het Deltafonds niet voor andere doeleinden zullen inzetten.

- Dit is conform hetgeen de Staten is medegedeeld in de statenmededeling Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden (nr 3822178).
- De begrotingswijziging heeft betrekking op de volledige €17 miljoen aan rijksmiddelen. Hiervan is 80% bestemd voor de Waterschappen op de Brabantse zandgronden die via de Bijdrageverordening wordt toebedeeld aan de Waterschappen.
- Van de Rijksmiddelen is 20% bestemd voor zogenoemde 'nieuwkomers'¹. Dit zijn partijen die nog geen financiële toezeggingen hebben gedaan in de

¹ Onder 'nieuwkomers' wordt verstaan: gemeenten, terreinbeheerders en milieuorganisaties, agrarische sector en drinkwaterbedrijven maar ook partijen die mogelijk nog niet in beeld zijn, die wel willen bijdragen met hun project aan de doelstellingen van de bestuursovereenkomst maar daarin nog geen financiële toezegging hebben gedaan.

Bestuursovereenkomst, maar wel met projecten willen bijdragen aan een (klimaatbestendige) zoetwatervoorziening op de hoge zandgronden. Omdat de omvang van de investeringen van de partijen afzonderlijk op dit moment nog niet vast ligt, kan dit niet via een Bijdrageverordening worden geregeld. Bovendien is een Bijdrageverordening op grond van de Algemene wet bestuursrecht alleen mogelijk tussen overheden. De groep 'nieuwkomers' bestaat naast gemeenten, verder alleen uit niet-overheden.

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

3.1 Voorgaande beslispunten hebben een aantal financiële consequenties die tot uiting komen in een budgetneutrale begrotingswijziging.

Kanttekeningen

1.1 De beleids- en beheercyclus gaat uit van het opstellen van een uitvoeringsagenda voordat verordeningen en regels worden vastgesteld. Deze bijdrageverordening wordt vastgesteld voor de Dynamische Uitvoeringsagenda PMWP

- De verordening wordt gebruikt voor het doorzetten van de rijksbijdrage, naar de Waterschappen. Feitelijk kan deze geldstroom los worden gezien van de Dynamische Uitvoeringsagenda

1.2 De provincie Noord-Brabant stuurt niet rechtstreeks met deze middelen op de uitvoering van de zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden maar fungeert als doorgeefluik

- De provincie Noord-Brabant heeft zelf ook middelen voor cofinanciering ter beschikking gesteld. Met dit geld sturen wij wel op de uitvoering door de waterschappen en door de nieuwkomers, door voorwaarden op te nemen in twee paragrafen van de subsidieregeling behorend bij het PMWP.

1.3 In de bestuursovereenkomst is opgenomen dat naar aanleiding van de tussenevaluatie in 2018 mogelijk herverdeling van de Rijksmiddelen tussen provincies plaatsvindt.

- De bijdragen die nu worden toegezegd in de Bijdrageverordening kunnen niet meer worden aangepast. Daarom stellen GS voor een bijdrageverordening vast te stellen voor de periode 2016-2018. In 2019 kunnen de Staten de Bijdrageverordening voor de 2e periode vaststellen waarin de resultaten van de tussenevaluatie en de mogelijke herverdeling verwerkt zijn.

Financiën

Onderstaand figuur geeft een overzicht van welke bedragen via welk instrument worden weggezet, en waar de begrotingswijziging betrekking op heeft.

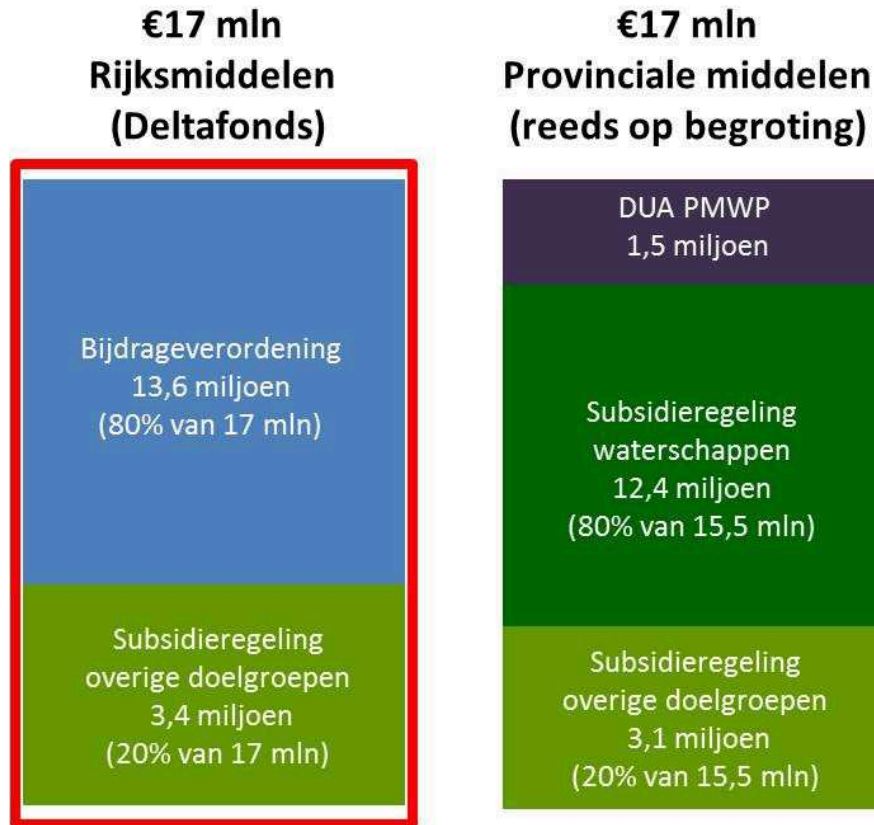
Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

Dossier Bijdrageverordening en Begrotingswijziging (PS)

Figuur 1: Overzicht van de geldstromen zoetwatervoorziening hoge zandgronden in relatie tot de verschillende instrumenten

- De bestuursovereenkomst 'Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden Zuid' en de daaraan gekoppelde Bijdrageverordening zijn onderdeel van de beleidsprestatie "Uitvoeren Deltaprogramma - Deltaplan Hoge Zandgronden zoetwater" onder productgroep 03.01 Water.
- De Rijksmiddelen voor de zuidelijke Hoge Zandgronden betreffen €17 miljoen voor de periode 2016-2021.
- Hiervan is 80% (€ 13,6 miljoen) bestemd voor de Waterschappen Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta.
- De overige 20% (€ 3,4 mln) wordt toegevoegd aan de subsidieregeling PMWP, in de paragraaf 'klimaatrobuuste zoetwatervoorziening overige doelgroepen'.

- De Bijdrageverordening legt de bijdragen aan de drie Waterschappen vast voor de komende drie jaar.
- De verdeling over de jaren volgt het kasritme dat is overeengekomen in de Bestuursovereenkomst. Daarom is het totale Bijdrageplafond voor de eerste drie jaar minder dan de helft van €17 miljoen.
- De verdeling van het beschikbare geld tussen de Waterschappen is vastgesteld naar rato van de eigen investeringen in het werkprogramma behorende bij de Bestuursovereenkomst.
- Na de evaluatie in 2018 is de verdeling van de rijksmiddelen voor de periode 2019-2021 helder en kan de Bijdrageverordening voor het 2e deel van de planperiode worden vastgesteld door de Staten.

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

Tabel Verdeling middelen voor de waterschappen over de jaren

Kasreeks	Percentage cofinanciering Deltafonds	Totaal beschikbaar voor de waterschappen	Waterschap Aa en Maas	Waterschap De Dommel	Waterschap Brabantse Delta
2016	10	1.360.000	561.070	450.870	348.060
2017	15	2.040.000	841.605	676.305	522.090
2018	15	2.040.000	841.605	676.305	522.090
2019	20	2.720.000	Verdeling over de waterschappen maakt deel uit van bijdrageverordening die na evaluatie 2018 wordt vastgesteld		
2020	20	2.720.000			
2021	20	2.720.000			
Totaal	100	13.600.000			

Voorstel Begrotingswijziging

De budgetneutrale begrotingswijziging als gevolg van de financiële consequenties uit dit voorstel ziet er als volgt uit:

U/I	Productgroep	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
Inkomsten	31.02 - Algemene dekkingsmiddelen	1,7 mln	2,55 mln	2,55 mln	3,4 mln	3,4 mln	3,4 mln	17 mln
Uitgaven	03.01 - Water	1,36 mln	2,04 mln	2,04 mln	2,72 mln	2,72 mln	2,72 mln	13,6 mln
Uitgaven	31.04 - Mutaties reserves	0,34 mln	0,51 mln	0,51 mln	0,68 mln	0,68 mln	0,68 mln	3,4 mln

Europese en internationale zaken

Maatregelen worden zoveel mogelijk in synergie met andere programma's uitgevoerd waaronder een aantal Europese zoals de Kaderrichtlijn Water en Natura2000.

Datum

25 januari 2016

Documentnummer

GS: 3904335

PS: 3917743

Planning

- Inwerkingtreding: een dag na publicatie in het provinciaal blad
- De Bijdrageverordening wordt in 2018 geëvalueerd
- De Bijdrageverordening voor het 2e deel van de planperiode wordt eind 2018 aan de Staten voorgelegd.

Bijlagen

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: K. Horck, Khorck@brabant.nl,
Cluster Natuur en Milieu

Opdrachtnemer: K. Niggebrugge, kniggebrugge@brabant.nl,
Cluster Natuur en Milieu